

I. ПРЕДМЕТ НА ЗАСТРАХОВКАТА

Чл. 1. (1) Съгласно настоящите Общи условия и Клаузите, вписани в и/или приложени към застрахователния договор, „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, наричано по-нататък Застраховател, срещу платена застрахователна премия, застрахова товари, превозвани на риск на Застрахования – правоимащо лице и/или собственик на превозвания товар, за периода на покритие по застрахователния договор срещу загуба и/или повреда, които са пряка последица от настъпването на един или повече от рисковете, уговорени в застрахователния договор. Използваните при превоза транспортни средства трябва да отговарят на нормативните изисквания и обичайните практики за превоз на съответния товар.

(2) Не са предмет на Застраховката:

1. товари, превозвани по условията на международните пощенски конвенции;
2. тленни останки;
3. живи животни.

(3) Товарите се застраховат по бройки, колети, връзки, каси или други обичайни бройни единици, а когато се превозват в насипно или наливно състояние – в тегловни единици.

II. ПОКРИТИ РИСКОВЕ И РАЗХОДИ

Чл. 2. (1) Застрахователят осигурява застрахователно покритие съгласно една от следните Институтски Карго Клаузи:

1. Институтски Карго Клаузи (А) – CL 382 1/1/09;
2. Институтски Карго Клаузи (В) – CL 383 1/1/09;
3. Институтски Карго Клаузи (С) – CL 384 1/1/09.

(2) Покрити са само тези рискове и разходи, които са посочени в застрахователния договор.

(3) Рисковете, посочени в застрахователния договор и приложимите по него Институтски Карго Клаузи и/или специални условия, са изброени изчерпателно и уговорките, които ги установяват, не могат да се тълкуват разширително.

(4) По желание на Застрахования, и срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия, Застрахователят по своя преценка може да осигури застрахователно покритие и съгласно други специализирани Карго Клаузи, действащи и прилагани на международния застрахователен пазар, както и срещу рискове, посочени в специални условия в/към застрахователния договор.

(5) Употребявани, повредени и/или върнати на изпращача товари (включително и нови автомобили, стоящи продължително време на склад след датата на производство) се застраховат само срещу пълна загуба по условията на Институтски Карго Клаузи (С) – CL 384 1/1/09. При специална уговорка и срещу заплащане на допълнителна премия от страна на Застрахования, Застрахователят може да покрие и други рискове при предоставяне от Застрахования на доклад от аварийен комисар за извършен оглед на товара, отражавъ състоянието и годността му за употреба непосредствено преди извършване на превоза. Разходите за издаване на такъв доклад са за сметка на Застрахования.

(6) При противоречие между покритието по съответната Институтска Карго Клауза и настоящите Общи условия, се прилагат Общите условия, освен ако в застрахователната полица изрично бъде уговорено друго.

(7) При специална уговорка със Застрахования и срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия, Застрахователят може да включи в застрахователното покритие един или повече от изключените рискове по настоящите Общи условия.

III. ИЗКЛЮЧЕНИ РИСКОВЕ

Чл. 3. (1) Освен специалните изключения, посочени в съответната Институтска Карго Клауза, застраховката, сключена при настоящите Общи условия, не покрива разходи, загуба и/или повреда на товарите, причинени от или възникнали вследствие на:

1. виновни действия и/или бездействия (в това число умисъл и/или неполагане на грижа на добър стопанин, съответно на добър търговец) на Застрахования и/или трето ползващо се лице, съответно техни представители (служители) или близки на някое от тези лица;
2. нарушение от страна на лицата по предходната т. 1 на установените правила при превоз, препращане и съхраняване на товара, както и при неправилно подреждане и/или укрепване на товара в превозното средство, включително товарене и/или разтоварване;
3. присъщ недостатък или естество на товара, като например изсъхване, свиване, саморазвала, естествена загуба в теглото, оцветяване, обезцветяване, поемане на мизмии и др. подобни, освен в случаите когато такава загуба и/или повреда е настъпила вследствие на риск, който е покрит от застрахователния договор;
4. преки или непреки влияния от ядрена експлозия и/или радиоактивно излъчване и/или заразяване от радиоактивност вследствие на каквато и да е експлоатация на атомна енергия и/или радиоактивни вещества;
5. забава на превоза, разлика в цени, разлики от валутен курс и други непреки загуби, като например загуба от лихва, от неустойки, от конюнктурни условия, от допълнителни навла, разноски за карантина, включително когато се дължат поради забавяне на превоза;
6. плесен, ферментация, скрит дефект, червеи, ларви, гризачи, насекоми, с изключение на случаите, когато такава липса или повреда е вследствие на риск, покрит от застрахователния договор;
7. разлики в теглото поради различни показания на измервателните уреди, съоръжения или способи (кантарна разлика);
8. частична загуба на съдържанието при запазена и ненарушена външна опаковка, както и загуба и/или повреди, дължащи се на недостатъчна или неподходяща опаковка;
9. изцапване, замърсяване, обезцветяване или оцветяване, надраскване или друго повърхностно нараняване на товари, които се превозват неопаковани;
10. атмосферна влажност и температурни разлики;
11. косвена загуба от каквато и да е вид и/или естество;

12. пълна или частична загуба и/или повреда на товара, вследствие на измама спрямо някое от лицата по т. 1 от настоящата алинея, съответно представени пред Застрахователя неавтентични документи или пък документи с невярно съдържание, независимо от това дали някое от лицата по т. 1 от настоящата алинея е знаело, че съответният документ е неавтентичен и/или неверен;

13. каквито и да било щети на товар, превозван на плавателно средство, което не е сертифицирано съгласно изискванията на International Safety Management Code – ISMC или на борда на което по време на причиняването на щетите не е имало надлежно заверено копие от този сертификат;

14. липса на съдържанието или на част от него при ненарушени оригинални пломби на изпращача;

15. липса от съдържанието, вследствие утечки;

16. опит за инсцениране на застрахователно събитие, измама или заблуда на Застрахователя при сключване на застрахователния договор и/или при предявяване на претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, и/или при доказване на застрахователното събитие, и/или при оценка на щетите;

17. контрабанда или неразрешена търговия или извършване на сделки в нарушение на митническото и данъчно законодателство със застрахованите товари или с превозното средство, в което се намират;

18. конфискация, отнемане, арест или други действия на органите на властта;

19. тероризъм или действие на лице, или на група лица, извършено по политически, религиозни, идеологически или други побуди, целящо поставянето на обществото в състояние на страх и/или причиняването на вреда от каквато и да е естество;

20. негодност или непригодност на превозното средство или контейнера, използван за превоз на товара-обект на застраховане;

21. превоз по вода (товарене на палуба и/или върху открити товарни платформи) на товари, които не са поставени (опаковани) в контейнери, освен ако не е уговорено друго в застрахователната полица, като в този случай Застрахователят е отговорен единствено в случай на пълна загуба (цялостно потъване) на товара;

22. кражба и/или липса на отделни елементи, които могат да се демонтират без оставяне на следи от външно въздействие;

23. механични, електронни и електрически повреди от всякакъв вид, които не се дължат на застрахователно събитие, настъпило по време на транспорт или на товарно – разтоварни дейности;

24. неизпълнение от страна на Застрахования и/или на Застрахования на тяхно задължение, посочено в тези Общи условия или в застрахователния договор, когато това задължение е значително с оглед интереса на Застрахователя.

(2) Също така, застраховката не покрива загуби и/или повреди на товари, превозвани със сухоземен автомобилен транспорт извън територията на Европейския съюз, Великобритания, Швейцария, Исландия и Норвегия, настъпили вследствие на кражба или грабеж на товара от/или заедно с цялото или част от превозното средство, когато това е извършено извън оградената и обезопасена територия на платен охраняем паркинг, предназначен за престой на товарни превозни средства (TIR-паркинг), или извън територията на митнически или граничен пункт.

IV. ПЕРИОД НА ЗАСТРАХОВКАТА. ТЕРИТОРИАЛНО ПОКРИТИЕ

Чл. 4. Отговорността на Застрахователя е в сила за времето на превоза по посочения в застрахователния договор маршрут, съответно обичайния маршрут, освен ако е уговорено друго.

Чл. 5. (1) Отговорността на Застрахователя започва от момента, посочен в съответната Институтска Карго Клауза, освен ако не е уговорен по-късен момент в застрахователния договор, и в мястото, посочено в застраховката, продължава по време на превоза на застрахования товар за обичайното време и по посочения в застраховката маршрут (ако не е посочен – по обичайния маршрут) и завършва в момента, посочен в съответната Институтска Карго Клауза, освен ако в застраховката не е уговорен по-ранен момент, и в мястото, посочено за крайно в застрахователния договор, или в момента на пристигане на превозното средство в местоназначението, посочено в застраховката.

(2) Застрахователният договор не покрива рисковете след прекъсване на превоза, започване на претоварване или складиране на товара преди предаването му на полчателата или отклонение от пътя, освен ако е посочено друго в него или в съответната Институтска Карго Клауза.

Чл. 6. Застраховката е валидна само за застрахователни събития, настъпили по маршрута, посочен в застрахователния договор, съответно обичайния маршрут.

V. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Чл. 7. (1) Застрахователният договор се сключва въз основа на писмено предложение от Застрахования, представляващо неразделна част от договора.

(2) Застрахователният договор се сключва писмено във форма на застрахователна полица или на друг писмен застрахователен документ.

Чл. 8. (1) Застрахователният договор влиза в сила след плащането на цялата дължима премия или на първата вноска от нея при разсрочено плащане на премията, независимо от посоченото в съответната Институтска Карго Клауза, освен ако със закон е предвидено или в застрахователната полица е уговорено друго.

(2) Застрахователният договор не поражда действия, ако при сключването му, съответно влизането му в сила, вредата от покрития риск е вече настъпила или възможна за настъпването ѝ е вече отпаднала.

Чл. 9. Застрахователната полица може да бъде прехвърлена от Застрахования на друго лице чрез джиро, което се поставя върху нея. Когато застрахователната полица е издадена на приносител, нейното прехвърляне се извършва чрез предаването ѝ. Застрахователната полица не може да бъде сключена или прехвърлена в полза на превозвач,

транспортен или складов оператор или спедитор. Лицето, в полза на което е прехвърлена застрахователната полица, поема всички задължения по нея, а за заплащането на застрахователната премия - само когато в застрахователната полица е посочено, че тя не е платена изцяло. Прехвърлянето по отношение на Застрахователя е валидно от момента на даване на неговото писмено съгласие за това.

VI. ОТВОРЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Чл. 10. (1) Въз основа на сключен отворен застрахователен договор Застрахователят се съгласява да застрахова всички или определени видове товари, които Застрахованият или Застраховачият ще изпраща или получава за определен период и/или до определена сума. По искане на Застрахования или Застраховачия Застрахователят може да издава индивидуална застрахователна полица или друг застрахователен документ за всяка отделна пратка. Ако между съдържанието на отворения застрахователен договор и индивидуалната полица, издадена за отделна пратка, има несъответствие, пораждат действие уговорките в индивидуалната полица.

(2) Застрахованият и Застраховачият имат задължението да уведомяват Застрахователя за маршрута и останалите условия по превоза на застрахования товар преди започването му, освен ако е уговорено друго.

(3) Всяка от страните може да прекрати отворения застрахователен договор с 30-дневно писмено предизвестие. Предизвестие не накръпва правата на Застрахования или на Застрахователя до изтичането на неговия срок.

(4) В периода на времетраенето на отворения застрахователен договор Застрахователят може да променя настоящите Общи условия по установения ред. Промените ще имат сила за Застрахования и отвореният договор ще се счита за продължен при действието на променените общи условия, само след като му бъдат предоставени и Застраховачият потвърди писмено. Ако в срок от 10 (десет) календарни дни от получаването им Застрахованият не потвърди писмено, че ги приема, отвореният застрахователен договор ще се счита за прекратен по право.

(5) По отношение на заварените отворени застрахователни договори настоящите Общи условия ще имат сила за Застрахования и съответните договори ще се считат за продължени при действието на настоящите общи условия, само след като му бъдат дадени и той ги потвърди писмено. Ако в срок от 10 (десет) календарни дни от получаването им Застрахованият не потвърди писмено, че ги приема, съответният отворен застрахователен договор ще се счита за прекратен по право.

VII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПРИ СКЛЮЧВАНЕ И ПО ВРЕМЕ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

Чл. 11. Застраховачият е длъжен в предложението за застраховка да съобщи на Застрахователя всички данни за товара и превоза, а при поискване - да предостави допълнителна информация във връзка с извършвания превоз.

Чл. 12. (1) Ако Застраховачият съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което Застрахователят не би сключил договора, ако е знаел за това обстоятелство, Застрахователят може да прекрати договора. Ако съзнателно неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е от такъв характер, че Застрахователят би сключил договора, но при други условия, той може да поиска изменението му.

(2) В случаите, посочени в предходната алинея, Застрахователят запазва всичките си права върху застрахователната премия и не дължи застрахователно обезщетение.

(3) Ако Застраховачият е сключил договора чрез пълномощник или за сметка на трето лице, достатъчно е укритите обстоятелства да са били известни на Застрахования или на пълномощника му, съответно на третото лице. Ако застрахователният договор е сключен в полза на трето лице (Застрахован), достатъчно е укритите обстоятелства да са били известни на Застраховачия, съответно на третото лице. Ако Застраховачият е действал чрез пълномощник, достатъчно е укритите обстоятелства да са били известни на пълномощника му.

(4) Когато в случаите по предходните алинеи застрахователното събитие настъпи, Застрахователят може да откаже изцяло или частично плащане на застрахователно обезщетение само ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпването на събитието. Когато обстоятелство по предходните алинеи е оказало въздействие само за увеличаване размера на вредите, Застрахователят не може да откаже плащане, но може да го намали съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

Чл. 13. (1) Ако при сключването на застрахователния договор обстоятелство, свързано със застрахователния риск, не е било известно на страните, всяка от тях може в двуседмичен срок от узнаването му да предложи изменение на договора.

(2) Ако другата страна не приеме предложението по ал. 1 в двуседмичен срок от получаването му, предложителят може да прекрати договора, за което писмено уведомява другата страна.

(3) Ако договорът бъде прекратен, Застрахователят възстановява частта от платената премия, която съответства на неизтеклия срок на застрахователния договор.

(4) При настъпване на застрахователното събитие преди изменението или прекратяването на договора Застрахователят не може да откаже плащане на застрахователно обезщетение или сума, но може да ги намали съобразно съотношението между размера на платената премия и на премията, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

Чл. 14. (1) След сключване на застраховката Застрахованият и Застраховачият са длъжни да уведомят незабавно Застрахователя за всички промени или обстоятелства, можели да доведат до увеличаване на рисковете. Някои от тези промени или обстоятелства, считани за съществени с оглед интереса на Застрахователя, са посочени (без да е изчерпателно) по-долу:

1. има промяна в срока за превоз, съответно експедицията на товара не е извършена

до 15-тия ден от сключването на застраховката;

2. има отклонение по маршрута, посочен в застрахователния договор, съответно обичайния маршрут;

3. налище е прекъсване на превоза;

4. налище е промяна на крайния и/или началния пункт на превоза и/или мястото на претоварване и/или трансбордиране;

5. налище е оставяне на товара за зимуване;

6. има промяна на собствеността върху застрахованите товари по време на времетраенето на застраховката;

7. налище е промяна на Застрахования;

8. налище са промени в правния статут на застрахованото лице;

9. има промяна на транспортното средство, посочено в договора;

10. в случай на претоварване на товара, ако същото не е предварително обявено пред Застрахователя;

11. в случай на промяна в условията на превоза, включително натоварване на товара на палуба, укрепването на товара или защитата на товара от рисковете по превоза;

12. възникнат каквито и да било други обстоятелства, водещи до увеличаване на риска.

(2) Ако Застрахованият съзнателно не изпълни задължението си по предходната алинея, Застрахователят има право да иска изменение на премията, на застрахователното покритие, на застрахователната сума или на срока на застрахователния договор, или да го прекрати, като запази правата си върху цялата премия, ако не предпочете да поиска увеличението ѝ. Ако, обаче, Застрахованият не е изпълнил свое задължение по ал. 1 и едновременно е настъпило застрахователно събитие, Застрахователят се освобождава от задължението да плати обезщетение, освен ако загубата не се дължи на увеличавания риск или Застрахователят изрично е приел увеличавания риск.

(3) Задължението на Застрахованият да уведоми незабавно Застрахователя за горепосочените обстоятелства следва да се изпълни непременно в уговореното време и е съществен елемент от застрахователния договор, както и с оглед интереса на Застрахователя.

Чл. 15. При увеличение на рисковете Застрахователят има право да прекрати договора, да намали застрахователната сума или срока на договора или да увеличи съответно застрахователната премия. При неплащане на допълнителната премия в определения от Застрахователя срок договорът се прекратява от датата на увеличението на риска. При прекратяване на договора Застрахователят си запазва правата върху съответната част от премията.

VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА И ПРЕМИЯ

Чл. 16. (1) Застрахователната сума е действителната стойност на товара в мястото и времето на натоварване. При сключване на застрахователния договор тази стойност може, по искане на Застраховачия, да бъде увеличена с разходите за застраховката, навлото и/или очакваната печалба. Допълнително включените разходи към действителната стойност на застрахованото имущество могат да бъдат в размер до 10 % от нея, освен ако е уговорено друго в застрахователния договор.

Чл. 17. Застрахователната сума е договорената между страните или определената с нормативен акт и посочена в застрахователния договор парична сума, представляваща горна граница на отговорността на Застрахователя към Застрахования. Застрахователната сума се определя от Застраховачия при сключване на застрахователния договор.

Чл. 18. Когато застрахователната сума на целия товар или на отделни бройни единици от него, е по-ниска от действителната им стойност, при настъпване на застрахователно събитие отговорността на Застрахователя се определя според тяхното съотношение при условията на пропорционално обезщетяване.

Чл. 19. Когато застрахователната сума на целия товар или на отделни бройни единици е по-висока от действителната им стойност в мястото и времето на натоварване, застраховката няма сила за горнищата и не се дължи връщане на застрахователна премия.

Чл. 20. (1) Застрахователната премия се определя по тарифата на Застрахователя.

(2) Застрахованият/Застраховачият е длъжен да заплати премията едновременно със сключване на застрахователната полица, освен ако е уговорено друго.

(3) Ако застрахователният договор е сключен с уговорка за разсрочено плащане на премията (текуща премия), при неплащане в срок на отделна премийна вноска застрахователният договор се прекратява след изтичане на 15 дни от датата, на която Застрахованият е получил писмено предупреждение. Писменото предупреждение ще се счита за връчено, когато в застрахователната полица Застрахователят изрично е посочил, че застрахователният договор се прекратява след изтичането на 15-дневния срок от датата на падежа на разсрочената вноска.

(4) Застрахователят не дължи застрахователно обезщетение при неплатена застрахователна премия, освен ако изрично е уговорено друго.

IX. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СТРАНИТЕ ПРИ ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ. ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ВРЕДИ

Чл. 21. (1) Застрахованият, както и Застраховачият, когато е лице, различно от Застрахования, е длъжен да вземе мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди, да спазва предписанията на Застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди и да допусне Застрахователя да прави проверки.

(2) Застрахованият и/или Застраховачият са длъжни да дадат писмени нареждания на спедитора/превозвача, на които те са възложили извършването на дейности във връзка със складирането и/или превозването на товара, в случай на настъпване на застрахователно събитие да уведомят незабавно посочения в застрахователния договор аварийен комисар, както и да следват инструкциите на последния по отношение на мерките за

установяване и ограничаване на вредите от застрахователното събитие.

(3) При неизпълнение на задълженията по ал.1 и ал.2 Застрахователят има право да прекрати застрахователния договор само ако не е настъпило застрахователно събитие. В случай на настъпване на застрахователно събитие Застрахователят може да намали съответно застрахователното обезщетение. Ако настъпването на застрахователното събитие е следствие от неизпълнение на задължението по ал. 1 и ал. 2, Застрахователят може да откаже плащане на застрахователно обезщетение.

Чл. 22. (1) При настъпване на застрахователно събитие Застрахованият е длъжен незабавно да предприеме всички разумни и целесъобразни мерки за спасяване на товара, предотвратяване и ограничаване на вредите.

(2) Застрахованият е длъжен писмено да уведоми Застрахователя за съответното застрахователно събитие, както и за мястото, където то е настъпило, в срок не по-късно от 3 работни дни от узаването, а при кражба или грабеж - в срок не по-късно от 25 часа от узаването. Това задължение на Застрахования следва да бъде изпълнено непременно в уговореното време. Неизпълнението на това задължение дава право на Застрахователя без предизвестие да прекрати договора, като в този случай той следва да върне на Застрахования платената застрахователна премия.

(3) Застрахованият е длъжен незабавно да предприеме и извърши необходимите постъпки и действия срещу трети лица за причинените от тях загуби и/или повреди на застрахования товар, в това число в рамките на три дни от доставката и/или узаването за настъпило застрахователното събитие да отправи писмен протест, доказан по надлежен ред.

(4) Застрахованият, получателят на товара или техни представители не трябва да приемат товара преди да установят вредите по същия, както и когато той е в съмнително, лошо състояние, освен ако има документ, ангажиращ отговорността на трети лица за нанесените от тях загуби и/или повреди на застрахования товар.

(5) В случай на установена загуба или повреда на товара Застрахованият и/или лицата, действащи под негови нареждания, следва да се свържат незабавно с посочения в застрахователната полицата авария комисионер, който да извърши оглед на товара, както и да уведоми Застрахователя за това и да поиска неговите инструкции за установяване и ограничаване на вредите. В случай на обективна невъзможност да се свърже със същия Застрахованият следва да уведоми най-близкото бюро на лицензиран независим авария комисионер, който да извърши огледа на товара.

(6) С изплащането на застрахователното обезщетение от страна на Застрахователя, увредените товари преминават в собственост на същия, освен ако не е уговорено друго. Застрахованият се задължава да предаде на Застрахователя увредените товари, като стриктно изпълнява дадените му в тази насока указания.

(7) Застрахователят има право да участва и/или да дава указания при спасяването на товара, както и при установяването на виновните за вредите лица, а също и да посочва мерки за ограничаване на загубата. Наредданията на Застрахователя са задължителни за Застрахования.

(8) Действията на Застрахователя във връзка с установяване на застрахователното събитие не означават признаване на евентуален иск и не дават право за обезщетяване на Застрахования.

(9) В случай на обща авария Застрахованият е длъжен:

1. да уведоми незабавно Застрахователя;
2. да представи исканите му аварийни бондове, гаранции и депозити, ако общоаварийните действия са извършени от друга заинтересована страна;
3. да изиска съответните аварийни бондове, гаранции и депозити от другите собственици на товара, плавателен съд и навла, ако това се налага;
4. да назначи диспашор, ако не е назначен такъв, и да му представи своевременно всички необходими данни, документи и др.;
5. да осведомява редовно Застрахователя за хода на диспаша;
6. да уведоми своевременно Застрахователя за решенията на диспашора и да извърши необходимите действия за обжалването им, ако това се налага;
7. да представи диспаша на Застрахователя веднага след влизането му в сила, като към него приложи всички документи, които притежава във връзка с общата авария и за направените разходи, гаранции, пожертвования и др.

(10) Всички посочените в този член задължения на Застрахования са значителни с оглед интереса на Застрахователя и когато Застрахованият не изпълни което и да е от тях, Застрахователят може да откаже изплащането на застрахователно обезщетение или да намали застрахователното обезщетение.

X. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

Чл. 23. (1) Претенции за изплащане на застрахователно обезщетение се предявяват към Застрахователя от Застрахования или от ползвателя се лице в писмена форма. Лицето, което претендира за изплащане на застрахователно обезщетение е длъжно с предявяването на претенцията да предостави пълни и точни данни за банковата сметка на правоимащото лице, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя.

(2) Застрахованият или ползвателят се лице са длъжни да докажат:

1. застрахователния си интерес в застрахования товар по време на загубата, повредата или липсата;
2. наличието на застрахователен договор;

3. настъпването на застрахователно събитие и конкретния риск;

4. размерът на исканото обезщетение;

5. наличието на договор за превоз;

6. обстоятелството, че отделните артикули в застрахования товар са оригинално производство на конкретна фирма, ако това обстоятелство оказва влияние върху действителната им стойност;

7. държавата на произход или мястото, където е бил произведен застрахования товар, ако някое от тези обстоятелства оказва влияние при определяне на действителната му стойност;

8. размерът на придобивната стойност на имуществото;

9. всички други обстоятелства, които обосновават качество и/или цена на товара над средните за съответния тип и/или вид артикул.

(3) За доказване на горното Застрахованият или ползвателят се лице трябва да представи следните документи:

1. оригинал на застрахователна полица или друг застрахователен документ;
2. авария протокол, издаден от авария комисионер, с който да се доказва естеството и размера на загубата или повредата на товара, и който е съставен не по-късно от момента на освобождаване на товара, а при пълна загуба на товара – не по-късно от 48 (четиридесет и осем) часа от момента на настъпване на застрахователното събитие – в оригинал;

3. документ от компетентен държавен орган, доказващ събитието, включително пожарна служба, полицейски органи и други – в оригинал;

4. морски протест при превози по море – в оригинал;

5. превозния договор: коносамент, ж. п. товарителница (част 1 и част 5), CMR товарителница (екземпляр за получателя) и други - в оригинал;

6. фактурата за товара, заедно с опаковъчен лист, спецификация и сертификат за неговия произход – в оригинал или заверено копие;

7. търговския договор, въз основа на който Застрахованият или ползвателят се лице придобиват права върху стоката – в оригинал или заверено копие;

8. заявка за транспорт – заверено копие;

9. митническа декларация – заверено копие;

10. констативен протокол на превозвача за щетите и причините, довели до липси и/или повреди на товара - в оригинал;

11. протестно писмо към превозвача (в оригинал) и оригинали или заверено копие от кореспонденцията на Застрахования с превозвача или други лица, отговорни за нанесените щети на товара;

12. оригинал на документ за произход на стоката и други документи, обосноваващи качеството или цената на стоката над средните за съответния тип и вид артикул, в това число и документи, доказващи фирмата-производител на стоката – при претенция за наличие на обстоятелство по ал. 2, т. 6;

13. приемно-предавателен протокол, подписан от превозвача и получателя, издаден в мястото на предаване на стоката на получателя, в случай че има такъв;

14. фактура с цената от продажбата на повредената стока с цел намаляване размера на щетата, потвърдена от авария комисионер – в оригинал или заверено копие;

15. сметки, диспаша и други - в оригинал;

16. термолента и данни от температурен логер – в оригинал;

17. разпечатка с данни от тахограф – в оригинал или заверено копие;

18. протокол за брак или унищожаване на стоката, в случай че се претендира вреди поради бракуването или унищожаване на стоката, поради негодността ѝ да бъде реализирана на съответния пазар – в оригинал или заверено копие.

(4) Застрахованият е длъжен да представи и всички други доказателства, с които разполага и които му бъдат поискани от Застрахователя.

(5) При непредставяне на посочени по-горе документи, които са от значение за доказване на действителната стойност на застрахованите товари, ако от другите представени документи действителната стойност не е доказана по безспорен начин, Застрахователят има право да намали размера на застрахователното обезщетение до обичайната пазарна стойност на стоките, определена на мястото и датата на изпращането на стоката.

(6) Повредени товари се съхраняват от Застрахования за негова сметка до окончателното уреждане на претенцията.

(7) Ако във връзка с предявената претенция за изплащане на обезщетение е направен опит или е извършена измама, Застрахователят има право да откаже изплащане на всички обезщетения по застраховката, а събраните документи и доказателства по случая да предаде на компетентните власти с цел подвеждане под отговорност съгласно действащото законодателство на лицето или лицата, осъществили съответните действия или бездействия. Измамливо е всяко действие или бездействие, което въвежда в заблуждение или поддържа съществуващо заблуждение у представители или служители на Застрахователя и/или авария комисионер относно настъпването на застрахователното събитие, размера на дължимото обезщетение или други обстоятелства, които са от значение за възникване на правото да се получи застрахователно обезщетение.

Чл. 24. (1) Застрахователното обезщетение е равно на действителния размер на загубата и/или повредата на всяка бройна или теловна единица застрахован товар, причинена от покрит по условията на застраховката риск, към датата на настъпване на събитието. Размерът на обезщетението не може да надхвърли застрахователната сума. Застрахователят има право да приспадне от него всички суми, които Застрахованият или свързано с него лице, или ползвателят се лице, са получили от други лица или от продажба на повредените предмети. Разходите за възстановяване/ремонт на повредения товар или на отделни бройни единици от него в резултат на застрахователното събитие се признават на база действително извършени разходи, като не могат да надхвърлят 80 % от общата застрахователна сума или от стойността на отделната

бройна единица.

(2) Застрахователното обезщетение се определя въз основа на поетите от Застрахователя отговорности, представените от Застрахования или ползвачото се лице документи по претенцията, както и от разследванията и експертните, извършени от Застрахователя.

(3) Застрахованият, респективно ползвачото се лице, поема за своя сметка разходите, загубите и/или повредите до размера на посоченото в полицата самоучастие (ексцедентен франшиз), ако такова е уговорено.

(4) Застрахователят има право да удържи от размера на обезщетението вземанията си във връзка със застраховката.

(5) В случай на настъпило събитие и в случай, че Застрахователят не е удържал неизплатената част от премията от изплатеното обезщетение, Застрахователят има право да изисква изплащане на пълната стойност на предвидената застрахователна премия, включително на неадекватните вноски от Застрахования. Последният е длъжен да изплати пълната стойност на премията, включително неадекватните вноски, в 15-дневен срок от отправената от Застрахователя покана за това.

Чл. 25. (1) След настъпване на застрахователно събитие Застрахователят може, като заплати застрахователната сума, да се освободи от другите задължения по договора.

(2) Застрахователят може да упражни правото си по предходната алинея, ако извести Застрахования за това до изтичане на 7 (седем) дни от деня, в който е получил последното съобщение за настъпване на застрахователното събитие и за последиците от това.

(3) Заплащането на цялата застрахователна сума не освобождава Застрахователя от задължението да възстанови на другата страна разходите, направени от нея преди да е получила съобщението по предходната алинея за установяване на щетите, за предприетите разумни и целесъобразни мерки за спасяване на товара или за предотвратяване, ограничаване или намаляване на щетите, както и за обезпечение на вземанията за обезщетение срещу лицата, причинили тези щети, но в размер не по-голям от 10 % от застрахователната сума.

Чл. 26. (1) Застрахователят се произнася по претенцията като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или
2. мотивирано откаже плащането.

(2) Застрахователят, със съгласието на Застрахования, може да възстанови претърпените от него вреди и в натура, в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

(3) От размера на обезщетението се приспадат сумите, които Застрахованият, респективно ползвачото се лице, са получили от други лица за същата загуба и/или повреда.

Чл. 27. Ако застрахованото имущество бъде намерено преди изплащането на обезщетението, Застрахованият се задължава да го приеме, като има право на обезщетение само за уреденото или липсващото имущество. Ако след плащането на застрахователното обезщетение противозаконно отнетото или изгубено застраховано имущество бъде намерено, Застрахованият е длъжен да прехвърли правото на собственост върху него на Застрахователя или писмено посочено от него лице. В случай че Застрахованият желае да задържи намереното имущество, той е длъжен да върне на Застрахователя полученото обезщетение или частта от обезщетението, съответстваща на неувредената част от застрахованото имущество.

Чл. 28. Застрахованият, съответно ползвачото се лице е длъжен да възстанови на Застрахователя всички суми, които след получаване на обезщетението, е получил от трети лица по повод или във връзка със загубата и/или повредата на товара, а ако е получил такива суми преди получаване на застрахователното обезщетение, да съобщи за тях на Застрахователя, а последният да ги приспадне от дължимото застрахователно обезщетение.

Чл. 29. При обща авария разпределението на разходите ще бъде според Йорк-Анверските правила (редакция 1994 г.). Когато контрибуционната стойност на товара е по-висока от застрахователната сума, отговорността на Застрахователя ще бъде в съответната пропорция.

Чл. 30. Застрахователят не дължи лихви за неправилно заплатена застрахователна премия.

Чл. 31. Ако щетата е причинена от трети лица, Застрахователят встъпва в правата на Застрахования срещу тях до размера на изплатеното обезщетение, като Застрахованият се задължава да изпълни всички формалности за осъществяване на тези права и да му предостави всички отнасящи се до тях документи, доказателства и сведения, в това число и да предостави на Застрахователя суброгационно писмо. Отказът на Застрахования от правата му срещу трети лица и/или тяхното ограничаване няма сила спрямо Застрахователя.

XI. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. При противоречие между условията по съответната Институтска Карго Клауза и настоящите Общи условия, се прилагат Общите условия, освен ако в застрахователната полица изрично не бъде уговорено друго.

Чл. 33. Всички права, произтичащи от сключен по настоящите Общи условия договор за застраховка, се погасяват с изтичането на три години от настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 34. (1) Всички спорове, породени от застрахователния договор или отнасящи се до него, включително споровете, породени или отнасящи се до неговото тълкуване, недействителност, изпълнение или прекратяване, ще бъдат разглеждани от компетентния български съд, независимо от посоченото в съответната Институтска Карго Клауза.

(2) Приложимо право е българското право, независимо от посоченото в съответната Институтска Карго Клауза.

Чл. 35. (1) Застрахованият и/или Застрахованият и/или третото ползвачо се лице са длъжни да уведомят Застрахователя за сключени относно товара други застрахователни договори, които покриват всички или някои от рисковете, които застрахователният договор покрива.

(2) В случай че товарът е застрахован при повече от един застраховател, Застрахователят дължи обезщетение пропорционално на отношението на застрахователната сума по сключената с него застраховка и сбора на застрахователните суми по всички застраховки.

Чл. 36. Застрахователят се задължава да обработва всички лични данни, предоставени му във връзка със сключването и изпълнението на застрахователния договор, в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни и на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета.

Чл. 37. Заглавията в настоящите Общи условия за застраховане на товари по време на превоз са само указателни и в никакъв случай не могат да влияят върху тълкуването на отделни членове.

Чл. 38. Неразделна част от договора за застраховка са:

1. настоящите Общи условия;
2. приложимите по него специални условия и/или Институтски Карго Клаузи;
3. предложението за застраховане;
4. оценката на потребностите;
5. издадените добавъци;
6. сключените допълнителни споразумения между страните;
7. издадените сметки за плащане на застрахователните премии, приложени към застрахователната полица.

Чл. 39. (1) Застрахователят има право на административно-стопански разходи по обслужване на застрахователния договор.

(2) Застрахователният договор може да се прекрати:

1. по взаимно съгласие между страните, изразено в писмена форма;
2. едностранно от всяка от страните чрез едномесечно писмено предизвестие, отправено до другата страна, като срокът на предизвестие започва да тече от датата на неговото получаване;
3. на други основания, предвидени в тези Общи условия или уговорени в застрахователния договор.

(3) При прекратяване на застрахователния договор преди изтичане на текущия застрахователен период застрахователят има право на:

1. съответната премия само за частта от застрахователния период, през който е носил покритие, ако през това време не е настъпило застрахователно събитие, но не по-малко от административните разходи, необходими за издаване на застрахователната полица;
2. цялата премия за застрахователния период, ако преди прекратяването на договора настъпи застрахователно събитие.
- (4) Застрахованият може да прекрати застрахователния договор без предизвестие преди влизането му в сила, като в този случай дължи на застрахователя плащане само на административните разходи за издаване на застрахователната полица.

XII. ДЕФИНИЦИИ

Чл. 40. По смисъла на настоящите Общи условия:

1. „Застраховател“ е „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, със седалище и адрес на управление в Република България, гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 43;
2. „Застраховач“ е договорителят по застрахователния договор, който може да е лице, различно от Застрахования;
3. „Застрахован“ е лицето, чиито имуществени блага са предмет на застрахователна защита по застрахователния договор.
4. „Представител на Застрахования“ са изпращачът, получателят, както и всяко друго лице, имащо договорно или правно признато основание да действа в интерес на Застрахования;
5. „Застрахователно събитие“ е настъпването на покрит риск по застрахователния договор в периода на застрахователното покритие.

XIII. ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ИЗМЕНЕНИЕ НА ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ

Чл. 41. (1) Настоящите Общи условия могат да бъдат изменени и/или допълвани по реда, по който са приети, или за всеки конкретен случай със специални условия или с добавъци.

(2) Промените в Общите условия влизат в сила от момента, определен в решението за приемането им.

(3) Настоящите Общи условия за застраховка „Товари по време на превоз“ са:

1. приети с решение на Управителния съвет на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД от 24.02.2014 г. и влизат в сила от 01.03.2014 г., като отменят действалите до 01.03.2014 година Общи условия по застраховка „Товари по време на превоз“ и приложимите за тях клаузи;
2. изменени и допълнени с решение на Съвета на директорите на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД от 14.08.2020 г., в сила от 15.09.2020 г.